

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

Πρὸ τετρακοσίων περίπου ἐτῶν ἀνεκαλύφθη μεταξὺ Ῥώμης καὶ Φρασκάτη πολυτελὴς κρύπτη, ἥτις ἐθεωρήθη ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων ὡς ὁ τάφος τοῦ Ἀλεξάνδρου Σεβήρου καὶ τῆς μητρὸς του Ἰουλίας Μαυρίας.

σμένον ἦν εἶδος σιλπνοῦ υἑλώδους μίγματος, ἔχοντος σύσασιν καὶ ὁμοιότητα κυανοῦ ὄνουρος, ἐφ' οὗ ἐξεῖχον αἱ λευκαὶ παραστάσεις, οὐχὶ ὡς ἐπικεκολλημέναι τινὲς ἢ πρόσθετοι, ἀλλ' ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ συνιστάμεναι μίγματος, γινόμεναι δὲ λευκαὶ καθ' ὅσον προέκυπτον ὑπὲρ τὸ ἐπίπεδον, ὡς λευκαίνεται ὁ ἀφρός ὁ ἐπιστέφων τὰ κυανὰ κύματα.

Πορτάδικα ἀγγεῖα.

ἐντὸς δ' αὐτοῦ εὐρέθη λάρναξ ἐκ λίθου λευκοῦ, καὶ ἐντὸς τῆς λάρνακος ἀγγεῖον δέκα δακτύλων ἔχον ὕψος καὶ περιφέρειαν 22, κυανοῦν δὲ τὸ χρῶμα, καὶ ἔχον ἐπειργασμένα καὶ πέριξ καὶ εἰς τὸν πυθμένα ζώδια ἐν λευκῷ ἀναγλύφῳ. Ἡ ὕλη ἐξ ἧς ἦν κατασκευα-

σμία κυρίως γενικὸν ἐκίνησε θαυμασμόν ἢ ἐξαισία καλλονῇ τῶν εἰκόνων, ἀξία τῆς ἀρίστης ἐλληνικῆς γραφίδος. Παρίστων δὲ αἰτᾶται ἐπὶ τῆς μῆδος ὕψους τοῦ ἀγγείου γυναῖκα ἡμίγυμνον, ἀμελῶς ἡπλωμένην ὑπὸ τῇ σιάνῃ δένδρου καὶ ἐπὶ σωροῦ λίθων,

καί τινων ἀρχιτεκτονικῶν τεμαχίων, κρατοῦσα δὲ εἰς τὴν χεῖρα ἀνατετραμμένην δάδα, ἐν ᾧ τὸν δεξιὸν βραχίονα φέρει ἐπὶ τὴν κεφαλὴν. Ἐμπρὸς αὐτῆς, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σωροῦ καθήται ἀνὴρ στρέφων τὸ μὲν σωμα ἀπ' αὐτῆς, τὸ δὲ πρόσωπον πρὸς αὐτὴν, καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν πρόπον καθήται ὀπισθεν τῆς ἐπὶ ἄλλου σωροῦ λίθων γυνή, καὶ αὕτῃ ἡμίγυμνος, κρατοῦσα βακτηρίαν ἢ σκῆπτρον εἰς τὴν ἀριστεράν. Αὕτη εἶναι ἡ παράστασις τῆς ἐπισυνημμένης εἰκονογραφίας.

Ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι μέρους παρίσταται ἀνὴρ διερχόμενος διὰ πύλης πρὸς μέρος ὅπου τὸν προσκαλεῖ δια τῆς χειρὸς, ἢ τὸν ὑποδέχεται γυνὴ καθημένη, καὶ μεταξὺ μὲν τῶν ποδῶν τῆς ἔχουσα ὄφιν, ἄνωθεν δὲ τῆς κεφαλῆς τῆς ἐφιπτάμενον πετωτὸν παιδίον. Ἐμπρὸς δ' αὐτῆς ἵσταται γέρον πατὴρ ἐπὶ στήλης. Ὁ πυθμὴν δὲ τέλος παριστᾷ ἡ ἀνδρὰ ἢ γυναῖκα καλῶς ἐνδεδυμένην, καὶ φέρουσαν τὸν δάκτυλον εἰς τὸ στόμα.

Διάφοροι ἐξηγήσεις ἐδόθησαν τῶν εἰκόνων τούτων. Οἱ μὲν εἶπον ὅτι παριστῶσι τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἀδμήτου καὶ τῆς Ἀλκίητοιο, ἀπίθανα προτείνοντες, διότι ἡ Ἀλκίητις εἶχε καταβῆ εἰς τὸν ἄδην ὅπως σῶσθαι τὸν ἀνδρὰ τῆς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκοιμήθη πρὸς αὐτὸν πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν νὰ εἶναι ἀνὴρ ὁ διερχόμενος διὰ τῆς πύλης τοῦ ἄδου, οὐδὲ νὰ προσκαλεῖται ὑπὸ γυναίκος. — Ἄλλοι δι' ἑσυχρίστησαν ὅτι αἰνίττονται τὴν εἰς τὰ Ἐλευσίνια μύθην, καὶ ὅτι τὸ ἀγγεῖον ἦν τὸ ἀπορραντήριον τῶν μυουμένων, ὅτι ἡ καθημένη μὲ τὴν δάδα γυνὴ εἶναι ἡ μυουμένη, καὶ ἐκ τῶν ἀγρυπνιῶν ἀπαυδίσασα, καὶ τὰς δυνάμεις τῆς αἰσθανομένης ὅτι ἐκλείπουσιν, ὅπερ ἐμφαίνει ἡ σθενωμένη δᾶς, οἱ δὲ παρακαθήμενοι ὅτι εἶναι οἱ φύλακες τῆς. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους ὅτι φαίνεται ἡ μυηθεῖσα παραδεδεγμένη ἤδη ὡς ἱέρεια, ὅτι ὁ ὄφιν, ἔμβλημα τῆς σοφίας καὶ ἀθανασίας, ἐμφαίνει τὴν νέαν ἀξίαν τῆς, καὶ ὅτι αὕτῃ εἰσάγει νέον εἰς τὰ μυστήρια· ὅτι δὲ τέλος ἡ ἐπὶ τοῦ πυθμὸς γυνὴ εἶναι ἡ ἱέρεια. — Κατ' ἄλλους, εἰς νύμφης τάφον τὸ ἀγγεῖον ἀνέκον, παριστᾷ σκηνὰς ἐπιθαλαμίου καὶ ἐρωτικὰς. Ἡ ἀνεστραμμένη δᾶς τὴν ἐρωτικὴν βαρυθυμίαν, ὁ ὄφιν πλησμονὴν ζωϊκῶν δυνάμεων καὶ ἀνάθεκτον πόθον, οἱ δὲ παρακαθήμενοι, τὴν τιμὴν καὶ τὴν σεμνότητά παραφρουρούσας τὴν νύμφην· ἀφ' ἑτέρου δὲ, κατὰ τοὺς αὐτοὺς, φαίνεται ἡ νύμφη ἐφ' ἧς ἐπίπταται ὁ ἔρως, προσκαλοῦσα τὸν νυμφίον, καὶ εἰς τὸν πυθμὸν τὸ ἔμβλημα τοῦ μυστηρίου.

Τὸ καθ' ἡμᾶς, τολμᾷ μὲν νὰ προτείνωμεν τὴν ἀκόλουθον ἐξήγησιν, ἥτις ἴσως ἀποδοκιμασθῇ ὡς πολὺ ἀρελῆς. ἡμᾶς ὅμως δι' αὐτὸ τοῦτο κυρίως προμετιδῶ. Ἀφ' ἐνὸς παρίσταται ἡ Ἰουλίᾳ Μαμμαίᾳ, ἀφ' οὗ ὑπερέβη ἡδὴ τοῦ θανάτου τὴν πύλιν. Ὁ ὄφιν μεταξὺ τῶν ποδῶν τῆς αὐτὸ τοῦτο, ὡς γνωστὸν, σημαίνει, τὸν θάνατον. Τὸ ἐφιπτάμενον πετωτὸν παιδίον εἶναι τὸ δαιμόνιον τῆς, ἢ αὐλὸς ψυχῆς τῆς ἀπερχομένης εἰς οὐρανούς, ἥτις ἰδέα καὶ παράστασις ἦν συνθηστατὴ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, καὶ ἀπαντᾷται συνεχέστατα ἐπὶ τῶν σαρκοφάγων. Ὁ ἀπώτερον τῆς πύλης παρὰ τοὺς πόδας τῆς ἵσταμενος γέρον εἶναι ἴσως ὁ ἀνὴρ τῆς, προαποθανών. Ὁ δὲ πέραν τῆς πύλης ἵστάμενος καὶ πρὸς αὐτὴν

προσυνόμενος εἶναι ὁ τεθλιμμένος υἱὸς τῆς, αὐτὸς ὁ Ἀλέξανδρος Σεβήρος, θελήσας ἐν τῇ θλίψει τοῦ νὰ παραστήσῃ διὰ τῆς εἰκόνος ταύτης ὅτι ἡ μήτηρ του τὸν καλεῖ, ὅτι σπεύδει πρὸς αὐτὴν δι' αὐτοῦ τοῦ θανάτου. Ἀφ' ἑτέρου παρίσταται αὕτῃ ἡ Ἰουλίᾳ Μαμμαία ἡμίγυμνος, ὡς τότε πολλάκις παρίσταντο αἱ αὐτοκρατορίσσαι καὶ αἱ ἐπίσημοι γυναῖκες, μὲ τὴν δάδα ἀνατετραμμένην, καὶ ἐμφαίνουσιν τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ζωῆς, καὶ αὕτῃ παράστασις συνεχῶς εὐρισκομένη ἐπὶ σαρκοφάγων. Καὶ ὅτι τοῦτο, καὶ τὸ τῆς ἐφιπταμένης ψυχῆς ἔμβλημα, οἰκειότερα φαινόμενα πρὸς τὰς χριστιανικὰς ἰδέας, ἀπαντῶνται ἐνταῦθα, δὲν θέλει ἐκπληξεῖ κανένα, ὅστις ἐνθυμεῖται τὸν θρησκευτικὸν χαρακτῆρα τοῦ γ' μετὰ Χριστὸν αἰῶνος, τὴν κράσιν τῶν ἀρχαίων ἰδεῶν μετὰ τῶν νέων, καὶ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Σεβήρος εἶχε τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μεταξὺ τῶν ἐφεστίων θεῶν του. — Οἱ ἐκατέρωθεν παρακαθήμενοι παριστῶσιν ἴσως ὁ μὲν νέος τὸν Ἀλέξανδρον Σεβήρον, ἐπὶ θρόνου καθήμενον ὑψηλοῦ, ἡ δὲ, ἡ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἰουλίας Μαμμαίας Σοαιμιάδα, τῆς βακτηρίας ἐμφανιούσης ἴσως τὴν γερουσιαστικὴν τοῦ ἀνδρός τῆς ἀξίαν, ἢ τὴν θείαν τῆς Ἰουλίαν Δόμναν, γυναῖκα τοῦ Σεπτιμίου Σεβήρου. — Τέλος ἡ ἐπὶ τοῦ πυθμὸς εἰκὼν ἐμφαίνει τὴν σιγὴν τοῦ θανάτου. Μίαν κυρίως ἀντιλογίαν εὐρίσκωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην, καὶ τὴν λέγομεν πρὶν μᾶς τὴν εἰπῶσι, τὸ κάλλος τῆς ἐργασίας, ἀνώτερον τοῦ ὅσου ἐφαίνετο ἡ τέχνη ἐπιδεκτικὴ κατὰ τὴν τρίτην μ. Χ. ἑκατονταετηρίδα.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Πάπᾳ Οὐρβανοῦ Η' τοῦ Βαρβέριν, ἐλήφθη τὸ ἀγγεῖον τοῦτο ἀπὸ τῶν τάφον κατὰ τὰ ἔτη 1623 ἕως 1644, καὶ κατετέθη εἰς τοὺς οἶκους τῆς Βαρβέρινῆς οἰκογενείας, ὅπου διαμεῖναν περὶ τοὺς δύο αἰῶνας, ἐκαλεῖτο τὸ βαρβερίνιον ἀγγεῖον. Ἀλλὰ περὶ τὰ 1795 ἠγόρασεν αὐτὸ ὁ πρέσβυς τῆς Ἀγγλίας, Κ. Γουλιέλμος Ἀμιλτὼν, ἀντὶ 560,000 φρ. διὰ τὸ μουσεῖον τοῦ Λουκῆς τῆς Πορτλανδίας, ὅπου ἔγινε περιφημον ὑπὸ τὸ ὄνομα Πορτλανδίου ἀγγείου. Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λουκῆς οἱ κληρονόμοι του μὴ θέλοντες νὰ ἔχωσι τὴν εὐθύνην τῆς διατηρήσεως τοιοῦτου ἀριστουργήματος, οὗ ἡ κτήσις ἔφερεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν τιμὴν, τὸ παρακατέθεσαν εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον δι' ἀσφάλειαν. Ἐκεῖ ἔμεινε ἐκτεθειμένον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 αἰθούσης, ἐπὶ ὀκταγώνου τραπέζης καὶ ὑπὸ ὕαλινον κάλυμμα. — Ἀλλὰ τὴν 7 φεβρουαρίου 1845, εἰς τὸν ἐπισκεπτομένων τὸ Μουσεῖον, Γουλιέλμος Ἀλβέρδης καλούμενος, ἦμα ἔφθασεν ἔμπρὸς εἰς τὸ ἀγγεῖον τοῦτο, λαθὼν ὑπὸ τὸν μανδύαν τοῦ μέγαν λίθον, τὸν ἐσφενδόνισεν κατ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ἐσυντρίψεν εἰς μικρότατα τεμάχια. Μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς καὶ ἡ θλίψις ὅλων τῶν φιλομούσων καὶ φιλοκάλων διὰ τὸ ἔγκλημα τοῦτο. Ὁ χαιρέκακος κακοῦργος συνελθὼν ἀμέσως, καθυπεβλήθη εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἐπροσασίσθη παράδοξον μονομανίαν ἢ ἐρεθισμόν τῶν νεύρων του. Παραπέμφθη δὲ εἰς τὰ δικαστήρια, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει νόμος τιμωρὸν τὰ τοιαῦτα ἐγκλήματα, κατεδικάσθη μόνον ... νὰ πληρώσῃ τὸ ὑαλίον, ὑφ' ὃ ἐκαλύπτετο τὸ ἀγγεῖον. Ἀλλ' αὖ ὁ νόμος τῶν Ἀγγλῶν εἶναι ἀτελής, ἡ τέχνη των εἶναι θαυμασμοῦ ἀξία. Εὐρέθη τεχνίτης,

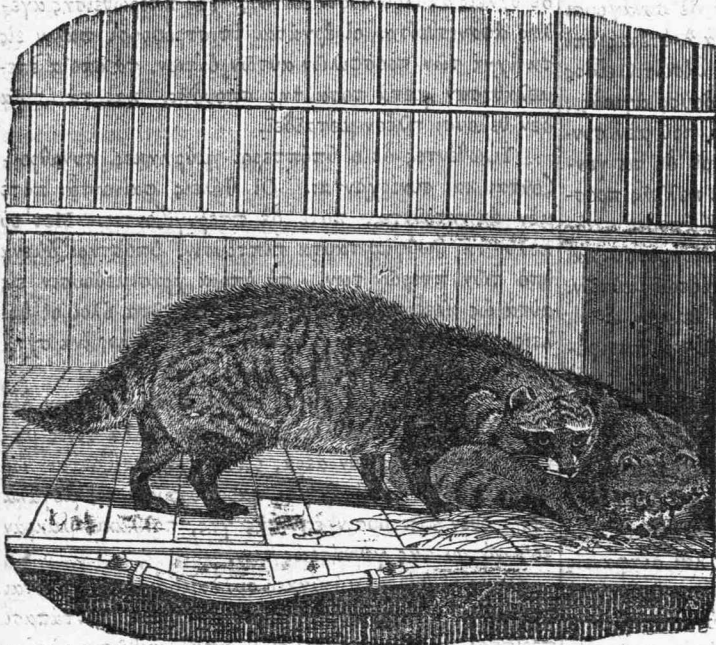
ὅστις συνεκόλλησε καὶ τὰ ἐλάχιστα τμήματα, καὶ λέγεται ὅτι σήμερον τὸ πορτλάδιον ἀγγεῖον δὲν διαφέρει ἀφ' ὅτι ἦν πρὶν ἢ συντριβῇ. P.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

α) ΜΟΣΧΟΓΑΛΗ.

Ἡ Μοσχογαλῆ ἔχει δύο ποδῶν καὶ τεσσάρων δακτύλων μῆκος ἀπὸ τῆς ἄκρας τοῦ ῥύγχους μέχρι τῆς ἄκρας τῆς οὐράς· ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ἔχει ἕξι, ἡ δὲ οὐρὰ δεκαπέντε δακτύλων μῆκος. Τὸ ῥύγχος τοῦ ζώου τούτου εἶναι ὀξύτερον ἀπὸ τὸ τοῦ σίμωνος (σαμουρίου), ἀλλ' ἥττον ὀξὺ τοῦ τῆς ἀλώπεκος. Τὰ ὠτία ἔχει στρογγύλα καὶ τραχέα, τὰ δὲ χεῖλη κοσμοῦνται ἀπὸ μικροῦς μύστακας. Τὸ κύριον χρῶμα αὐτοῦ εἶναι φαιόν, καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἔχει κηλίδας μαύρας, ὥστε ἀποβαίνει ὁμοιον μὲ τὸ χρῶμα τοῦ αἰλούρου.

Ἀμφότερα τὰ γένη τοῦ ζώου τούτου ἔχουσι μεταξὺ

Ἡ Μοσχογαλῆ (Civette).

τῶν γεννητικῶν μορίων καὶ τοῦ δακτυλίου θήλακα, ἐντὸς τοῦ ὑποφάρυγγος χυμὸν τινα ἀρωματῶδη, ὁμοιάζοντα μὲ τὸν μόσχον. Ὁ χυμὸς οὗτος εἶναι πυκνῶδης· ἀλλ' ἔχει καὶ ιδιότητα αἰθερίαν, δηλ. εξατμίζεται εἰς τὸν ἀέρα εἰς λεπτότατα μόρια καὶ διαδίδεται εἰς τὰ ἄλλα ζῶα. Ὅταν ἦναι πρόσφατος, τότε ἡ ὁσμὴ του εἶναι βαρεῖα.

Ὁ ἀρωματῶδης οὗτος χυμὸς εἶναι περισσότερος εἰς τοὺς ἀρρενας ἢ εἰς τὰς θηλείας, ἀλλὰ τῶν δευτέρων τούτων εἶναι διπλάσιος ἰσχυρότερος. Ἀποβάλλουσι δ' αὐτὸν αἱ ἄγρια μόνι τριβόμεναι εἰς δένδρα. Τὰς συνανθρωπευομένας ὁμῶς οἱ Αἰθίοπες τῆς Γενέας, οἱ Ἰνδοὶ καὶ οἱ Ἀνατολίται ἐγκλείουσιν εἰς κλωθίον σπῆνδον, ὅπου δὲν δύνανται νὰ στρέφωσιν· ἀνοίγουσι κατόπι τὸ κλωθίον ἀπὸ τὴν ἄκρην, ἐλκουσι τὸ ζῶον ἀπὸ τὴν οὐρὰν, καὶ ἀνγκυλῶσιν αὐτὸ νὰ μείνῃ εἰς αὐτὴν τὴν θέσιν, θέτοντες μεταξὺ τῶν κιγκλίδων τοῦ κλωθίου ῥάβδον, δι' ἧς σφίγγουσι τοὺς ὀπισθίους

ποδάς του· ἔπειτα δὲ εἰσάγουσι μικρὸν κοχλεάριον εἰς τὸν περιέχοντα τὸ ἀρώμα θήλακα καὶ ξέουσιν ἐπιμελῶς ὅλας τὰς ἐσωτερικὰς πλευράς αὐτοῦ, θέτοντες τὴν ὁποίαν ἐξάγουσιν ὕλην εἰς σκευὸς, τὸ ὅποιον καλῶς ἐπιπωματίζουσιν. Ἡ δὲ ἐργασία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται δις ἢ τρίς τῆς ἐβδομάδος. Ἡ ποσότης δὲ τῆς ἀρωματικῆς ὕλης ἐξαρθᾶται ἀπὸ τῆς ποιότητος τῆς τροφῆς καὶ τῆς ὁρέξεως τοῦ ζώου, τὸ ὅποιον ἀποδίδει περισσότεραν τοιαύτην ὕλην, ὅσον τρέφεται καλῆτερον καὶ λεπτότερον· κρέας δ' ὠμὸν καὶ κατακεκομμένον, ὀρύζιον, μικρὰ ζῶα, πτηνὰ, μάλιστα δὲ ἰχθύες εἶναι ἡ τροφή, τὴν ὁποίαν τῇ προσέρουσι καὶ ἐρεθίζουσι τὴν ὁρξίν του.

Αἱ Μοσχογαλαὶ εἶναι φυσικῶς ἄγρια, καὶ ὅμως συνανθρωπεύουσιν αὐτὰς εὐκόλως, τοῦλάχιστον ἱκανῶς, ὥστε νὰ πλησιάζωσι καὶ νὰ τὰς χειροθετῶσιν ἄνευ μεγάλου κινδύνου.

Τὰ ζῶα ταῦτα εἶναι εὐκίνητα καὶ ελαφρά, ἂν καὶ τὸ σῶμά των εἴη ἱκανῶς παχύ. Πηδῶσιν ὡς αἱ γαλαῖ, καὶ δύνανται νὰ τρέξωσιν ὡς οἱ κύνες· ζῶσιν ἐκ θήρας ἐπιπίπτουσαι καὶ καταδιώκουσαι τὰ μικρὰ ζῶα καὶ μάλιστα τὰ πτηνὰ· ζητοῦσιν, ὡς αἱ ἀλώπεκες, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὰ ὀρνιθοτροφεία, ἵνα ἀρπάσωσι τὰς ὀρνίθους. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν λάμπουσι τὴν νύκτα, καὶ ὑποτίθεται ὅτι βλέπουσιν εἰς τὸ σκότος.

Ὅταν στεφῶνται ζῶον, πρῶτον γούσι ρίζας καὶ καρπούς· πίνουντι ὀλίγον καὶ διαίτῶνται εἰς τὰς καυστικὰς ἄμμους καὶ εἰς τὰ ξηρὰ ὄρη, ἀποφεύγουσαι τοὺς ὑγροὺς τόπους. Γεννῶσι δὲ πολλὰ, καὶ ἡ φωνὴ των ὁμοιάζει πρὸς τὴν τοῦ ὀργιζομένου κυνός.

Τὸν χυμὸν τοῦτον μετεχειρίζοντο ἄλλοτε εἰς τὴν ἱατρικὴν ὡς ἐρεθιστικὸν καὶ ἀντισπασμωδικόν. Οἱ μυροπῶλαι μετεχειρίζονται τοῦ-

τον ἐνίοτε εἰς τὴν κυρίαν λεγομένην κόνιν, οἱ ταμβακοπῶλαι ἀρωματίζουσι τοὺς καλοὺς ταμβάκους των, καὶ οἱ ζαχαροπλάσται τὰ γλυκίσματα.

Αἱ μοσχογαλαὶ ἂν καὶ κατάγωνται ἀπὸ τὰ θερμότερα τῆς Ἀφρικῆς κλίματα, δύνανται ὁμῶς νὰ ζήσωσιν εἰς τὰ εὐκρατὰ καὶ υπερβορεῖα κλίματα, ἂν προφυλάττωνται ἀπὸ τὰς προσβολὰς τοῦ ψυχροῦ καὶ ἂν ἔχωσιν ἐλεγκτὴν τροφήν. Εἰς ὀλλανδίαν, ὅπου γίνεται ἡ ἐμπορία τοῦ ἀρώματός των, τρέφουσι πολλὰς τοιαύτας, εἰς δὲ τὴν Ἀβυσσινίαν βεβαιοῦται ὅτι πολλοὶ ἔχουσιν ὑπὲρ τὰς τετρακοσίας.

Οἱ Αἰθίοπες τῆς Δαροῦρ θέτουσιν εἰς τὸν μοσχοφόρον κόλπον αὐτῶν τῶν ζῶων μικρὸν τεμάχιον βουτύρου ἢ ἄλλου λιπώδους σώματος, ἐρεθίζουσι δὲ αὐτὰς, καὶ κατόπι τὰς χτυπῶσιν, καὶ οὕτως ἐπιτελῶσιν τὴν ἐκκρίσιν τῆς ἀρωματικῆς ὕλης, ἥτις μίγνυται εἰς τὸ λιπώδες σῶμα καὶ διαπερᾶ αὐτὸ οὕτως, ὥστε γίνεται μυριστὴ ἀλοιφή. Μετεχειρί-